

HØRING – ny tolkelov

Utdanningsdirektoratet viser til høringsbrev av 01.03.2019 fra Kunnskapsdepartementet om forslag til lov om offentlige organers ansvar for bruk av tolk mv. (tolkeloven). Vi har følgende kommentarer til forslaget.

Utdanningsdirektoratet gjennomfører tilsyn med friskoler etter friskoleloven. Bruk av tolk er allerede i dag en del av vurderingen av om saksbehandlingen er forsvarlig, for eksempel om foreldre er informert og har fått uttale seg i en sak. Vi vurderer at forslaget til ny lov vil kunne bidra til et bedre tolketilbud, at tolk i større grad blir brukt, og gjennom dette bidra til større rettssikkerhet for den enkelte elev.

Vi støtter forslaget om at ansvaret for å følge opp tilsynet fra begynnelse til slutt samles. Vi mener imidlertid det er viktig å skille tydelig mellom IMDIs rolle som fagmyndighet, og sektortilsynsmyndighetens rolle som tilsynsmyndighet. Det er en del av tilsynsrollen å bestemme tilsynsmetodikk, hvordan tilsynet skal planlegges, gjennomføres og følges opp. Tilsvarende ligger det til sektortilsynsmyndighetene å velge tilsynsobjekt og tema etter en risiko og sårbarhetsvurdering.

I høringsnotatet etterspørres om det bør gjøres justeringer i pliktbestemmelsen eller i særlovgivningen for å sikre at plikten til å bruke tolk avgrenses til situasjoner der det foreligger et reelt behov. Vi vurderer at en klargjøring av pliktbestemmelsen er viktig både fra et brukerperspektiv og ett tilsynsperspektiv. Et effektivt tilsyn er blant annet avhengig av at pliktbestemmelsene er klare.

Det er gitt en påleggshjemmel i forslag til ny tolkelov § 12. Friskoleloven åpner for bruk av ytterligere reaksjoner enn pålegg. Utdanningsdirektoratet kan etter lovens § 7-2a under gitte vilkår holde tilbake statstilskudd eller inndra godkjenning. Vi stiller spørsmål ved om det er tilsiktet at adgangen til å anvende reaksjoner overfor privatskoler i henhold til forslaget er snevret inn.

Det fremgår av merknadene til § 12 at pålegg om retting anses som enkeltvedtak som kan påklages og at forvaltningslovens regler gjelder for dette. Det fremkommer ikke hvem som er klageinstans og hvor eventuell klage skal sendes. Etter vår oppfatning tilsier hensynet til et brukervennlig lovverk og ensartet praksis at dette må komme klarere frem.